

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(аналітичний огляд преси)

Випуск 24

(огляд матеріалів ЗМІ за 15 – 29 грудня 2015 р.)

Київ 2015

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Л. М. Галаган, директор Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

А.В. Матвійчук, зав. відділу організації та використання документального фонду ФПУ,
канд. політ. наук

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А.Г. Федорчук, О.І. Макарова, С.М. Польовик, Т.І. Третяк, Н.О. Моршна, С.В. Семенкова,
Т.А. Ставерська, Т.О. Шарабанова, П.Ф. Стоян, Т.В. Черпак, Є.В. Глушук

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ.....	4
РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ.....	4
ТОРГОВА ВІЙНА.....	4
ТОЧКА ЗОРУ	4
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	6
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	7
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	8
НАТО.....	8
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	9
БЮДЖЕТ	10
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО	11
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ.....	11
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	11
СУСПІЛЬСТВО.....	11
РЕЛІГІЯ.....	12
КРИТИКА ПОЛІТИКИ ЗАХІДНИХ КРАЇН ПО УКРАЇНІ	12
НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ.....	12
КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР УКРАЇНИ	13
КРИМ	14

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

„Адміністрація Обама ввела нові санкції проти українських і російських бізнесменів і політиків, близьких до Володимира Путіна. Це має продемонструвати підтримку Києву, але може ускладнити спроби США співпрацювати з Москвою в питанні припинення війни в Сирії”, – пишуть журналісти The Wall Street Journal Джей Соломон і Філіп Шишкін. Міністерство фінансів США заявило, що завдання санкцій – змусити Росію дотримуватися дипломатичної угоди, спрямованої на стабілізацію ситуації в Україні. Кремль, відповідаючи на нові заходи проти десятків фізичних осіб, заявив, що санкції можуть підірвати американо-російські відносини, передає газета.

Solomon, Jay U.S. Imposes New Sanctions on Putin Allies: Latest move designed to show support for Kiev but could undercut efforts to cooperate on Syria = [США ввели нові санкції проти соратників Путіна] / J. Solomon, P. Shishkin, C. McC. Nelson // The Wall Street Journal (<http://www.wsj.com/articles/u-s-imposes-new-sanctions-on-putin-allies-1450832719>). – New York, 2015. – 22.12.

***

Міністерство фінансів США розширило санкції відносно Росії. У посольстві США в РФ запевнили, що Вашингтон не розширював списку санкцій, а лише уточнив попередній. Проте Кремль не поділяє позиції Білого дому і обіцяє як мінімум дзеркальну відповідь. У новому списку додалися 34 фізособи і організації, які, за версією американського відомства, допомагали Росії втручатися у справи України. Мінфін США не приховує, що ці санкції – спосіб тиску на Росію в спробі змусити останню „поважати суверенітет України”.

В чем смысл бесконечных санкций против России? = [У чому сенс нескінченних санкцій проти Росії?] // Жэньминь жибао (http://russian.news.cn/2015-12/23/c_134944980_2.htm). – Пекин, 2015. – 23.12.

РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ

В своїй різдвяній молитві Папа Франциск помолився за мир і засудив „жорстокі терористичні акти”, які мали місце у світі під час 2015 року. Також він засудив триваючий конфлікт на Сході України.

Winfield, Nicole Pope prays for peace on Christmas, praises countries taking in refugees = [Папа молиться за мир на Різдво та хвалить країни, що приймають біженців] / N. Winfield // The Globe and Mail (<http://www.theglobeandmail.com/news/world/pope-issues-christmas-prayer-for-peace-praises-countries-that-welcome-refugees/article27938613>). – Toronto, 2015. – 25.12.

ТОРГОВА ВІЙНА

Парламент України проголосував за надання згоди уряду накладати ембарго на торгівлю з Росією, влада якої заявила про зупинку зони вільної торгівлі з Україною з 1 січня наступного року.

Ukraine MPs pass tit-for-tat Russian embargo = [Українські депутати відповіли на російське ембарго] / Reuters // The Himalayan

(<http://thehimalayantimes.com/business/ukraine-mps-pass-tit-for-tat-russian-trade-embargo>). – Kathmandu, 2015. – 24.12.

ТОЧКА ЗОРУ

Війна між Україною і Росією триває, й європейські лідери не можуть дозволити собі ігнорувати триваючі порушення перемир'я. Мінські угоди виявилися вигідні Володимиру Путіну: він змусив Україну визнати легітимність влади на окупованих Росією територіях; надав угоді такий напрямок, що при її виконанні Києвом Порошенко опиниться під тиском як його політичних союзників, так і його ворогів; ще більш ускладнивши для України шлях до членства в ЄС. Путін продемонстрував, що може зупинити і починати війну в Україні, коли йому це зручно. У перші шість місяців дії угоди ОБСЄ фіксувала щоденні порушення. Потім 1 вересня війна припинилася: якраз тоді російські війська стали прибувати до Сирії. Протягом двох місяців, за повідомленнями ОБСЄ, зберігався „відносний спокій”. Потім, на початку листопада, бойові дії поновилися, і щодня відбувалися десятки інцидентів. Підтримувані Росією війська сепаратистів знову загострили конфлікт. Європейський Союз не може допустити скасування санкцій. Якщо це відбудеться, ЄС, по суті, погодиться з тим, що Росія може окупувати і дестабілізувати будь-яку територію. Тоді авторитаризм Москви візьме гору над ліберальною демократією Брюсселя.

Foxall, Andrew Stick to Sanctions on Russia = [Не відмовляйтеся від санкцій проти Росії] / A. Foxall // The New York Times (http://www.nytimes.com/2015/12/17/opinion/stick-to-sanctions-on-russia.html?partner=rss&emc=rss&_r=1). – New York, 2015. – 16.12.

***

Українські солдати домоглися чудових успіхів, зупинивши наступ заколотників і їх російських спонсорів, проте Захід не повною мірою розуміє важливість цих подій, так само як і нові небезпеки для Києва та їх наслідки в разі провалу реформ, пише письменник, автор книги „Війна: історії з України”. Воюючі сторони, у тому числі Росія, прийшли до угоди, що бунтівні регіони повинні повернутися до складу України. Але насправді ми отримали заморожений конфлікт. Самопроголошені республіки приречені стати сірою зоною руїн на клаптиках спірної території. Це означає, що лінія фронту переміщається до Києва, пише автор. Тут у політичні баталії вступають справжні і липові реформатори. Найкращий спосіб допомогти Україні – це посприяти реформаторам, і найголовніше – не втратити інтерес до неї. Якщо вона повернеться під владу Москви через те, що ми послабимо тиск і не допоможемо всіма можливими способами справжнім реформаторам в Києві, на наших кордонах на довгі роки виникне нестабільність.

Judah, Tim We must keep faith in Ukraine and demand an end to corruption: The largest country in Europe must not fall back under Moscow's sway, writes Tim Judah = [Ми повинні зберігати віру в Україну і вимагати покласти край корупції. Найбільша країна в Європі не повинна потрапити під владу Москви, пише Тім Джуда] / T. Judah // Financial Times (<http://www.ft.com/cms/s/0/ed4d1b98-9f2b-11e5-beba-5e33e2b79e46.html#ixzz3vE82918T>). – London, 2015. – 17.12.

***

Два роки тому в Україні розпочалася акція протесту, яка переросла у революцію Гідності, в результаті якої було повалено режим проросійського президента Януковича. Український народ мав щирі сподівання на еволюцію своєї

країни в бік європейських демократичних цінностей. Проте одна з основних вад української політики, яка не дозволяє країні рухатися в бік Євросоюзу, – корупція, якою пронизано усі щаблі українського політикуму. З цією проблемою Україна досі не впоралася, незважаючи на гасла та обіцянки лідерів революції Гідності.

Rudenko, Olga Ukraine revolution ousted pro-Russia government, but 'cancer of corruption' remains = [Українська революція повалила про-російський уряд, проте залишила після себе останки корупції] / Ol. Rudenko // The Washington Times (<http://www.washingtontimes.com/news/2015/dec/20/ukraine-revolution-ousted-pro-russia-government-bu>). – Washington, 2015. – 20.12.

***

Старший науковий співробітник аналітичного центру Atlantic Council Адріан Каратницький у статті для The Wall Street Journal закликає не вимагати від української влади водночас покінчити з корупцією в Україні – на його думку, це загрожує колапсом уряду. „Дилема”, перед якою, на його думку, опинилися українські лідери, сформульована в підзаголовку: „Будеш діяти занадто повільно – звинуватять у вислуді олігархам. Будеш діяти занадто швидко – завалиться коаліційний уряд”. Рішення політолог бачить у дотриманні еволюційного шляху всупереч „прагненню суспільства до максималістських революційних заходів”. „Україна навряд чи може собі дозволити підірвати стабільність держави – єдиного інструменту оборони від агресора і єдиного легітимного механізму реалізації реформ. У національному консенсусі, заснованому на розумінні цих речей, полягає найкращий шлях для України”, – вважає Каратницький.

Karatnycky, Adrian, Старший науковий співробітник аналітичного центру Atlantic Council A Dilemma in the Crackdown on Corruption in Ukraine: Move too slow and get accused of indulging the oligarchs. Move too fast and the coalition government might crumble = [Дилема боротьби проти корупції в Україні. Будеш діяти занадто повільно – звинуватять у підтримці олігархів. Будеш діяти занадто швидко – завалиться коаліційний уряд] / A. Karatnycky // The Wall Street Journal (<http://www.inopressa.ru/article/23Dec2015/wsj/corruption.html>). – New York, 2015. – 22.12.

***

В статті автор розмірковує про необхідність припинення ведення бойових дій на територіях, де мешкають мирні мешканці. В сучасному світі збройні конфлікти (Сирія, Україна), як правило, ведуться в межах міських агломерацій, від чого страждає цивільне населення. Згідно з оцінками неурядових організацій, дев'ять із десяти жертв війни – це мирні мешканці. Задля вирішення цієї проблеми автор пропонує державам разом побудувати багатосторонні політичні зобов'язання, згідно яких вони будуть змушені виконувати відповідні кроки по недопущенню використання вибухової зброї в населених пунктах.

Kurz, Sebastian It is time to stop the indiscriminate bombing and shelling of urban areas: If governments do not want civilians to be forced to flee, we need to protect them from the use of explosive weapons in populated areas = [Настав час зупинити безладні обстріли та бомбардування міських районів. Якщо уряд не хоче змушувати цивільних осіб тікати, то ми повинні захистити їх від використання вибухової зброї в населених пунктах] / S. Kurz // The Guardian (<http://www.theguardian.com/global-development-professionals-network/2015/dec/22/it-is-time-to-stop-the-indiscriminate-bombing-and-shelling-of-urban-areas>). – London, 2015. – 22.12.

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

Захар Виноградов і Андрій Лубенський аналізують події, що відбулися в Україні за минулий тиждень. Головні новини минулого тижня в Україні, на думку цих авторів, супроводжувалися скандалами. Під час звіту прем'єр-міністра Арсенія Яценюка перед парламентом там трапилася чергова бійка. Завершили свій огляд автори твердженням, що радикали з УНА-УНСО пропонують повалити уряд і президента, а влада України їм поки нічого протиставити не може.

Виноградов, Захар *Украина с 7 по 14 декабря: трудности перевода и невыносимый Яценюк = [Україна з 7 по 14 грудня: труднощі перекладу і нестерпний Яценюк] / З. Виноградов, А. Лубенский // РІА Новості (http://ria.ru/analytics/20151215/1342389604.html#ixzz3uTK9UtpQ). – М., 2015. – 15.12.*

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Держсекретар США Джон Керрі закликає Росію та Сполучені Штати нарешті дійти консенсусу щодо розв'язання криз у Сирії та в Україні. Під час зустрічі з міністром закордонних справ РФ Керрі заявив, що від врегулювання цих криз виграє увесь світ.

Kerry Calls for Common Ground With Russia on Syria, Ukraine = [Керрі закликає Росію знайти спільну мову щодо Сирії та України] / Associated Press // The Epoch Times (http://www.theepochtimes.com/n3/1919827-kerry-calls-for-common-ground-with-russia-on-syria-ukraine). – New York, 2015. – 15.12.

***

Президент Польщі Анджей Дуда з дружиною прибув до України з першим офіційним візитом. Подія стала продовженням і розвитком візиту віце-президента США Джозефа Байдена. Прес-секретар Анджея Дуди Марек Магеровський зазначив, що Польща готова до розмови „про відносини України з Росією і про відносини ЄС з Кремлем”. Польський президент має намір виступити на підтримку продовження санкцій відносно Росії. Раніше Анджей Дуда сказав журналістам, що важливо не допустити заморожування конфлікту на Донбасі на таких умовах, які будуть постійно вимотувати Україну. Українська влада бачить вихід з глухого кута в домовленостях з ЄС і у введенні міжнародних миротворців. У Києві очікують, що Варшава виступить союзником у цьому питанні і матиме певний вплив на думку лідерів ЄС.

Ивженко, Татьяна *Президент Польши привез в Киев новые инициативы = [Президент Польщі привіз до Києва нові ініціативи] / Т. Ивженко // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2015-12-15/6_poland.html). – М., 2015. – 15.12.*

***

Майкл Карпентер відпрацював перший день на новій посаді в Пентагоні. Це новий помічник заступника міністра оборони США, який курирує питання Росії, України, Євразії, Західних Балкан та контролю звичайних озброєнь. Він прийшов на зміну Евелін Фаркас, яка в жовтні раптово звільнилася. Подійкували про різкі розбіжності Фаркас з адміністрацією США по ряду проблем, у тому числі стосовно постачань озброєнь українській армії. Попередня посада Карпентера – спеціальний радник віце-президента Байдена з питань Європи та Євразії. Отже, він особливо добре обізнаний щодо планів Білого дому про те, який курс слід проводити в цьому регіоні.

У квітні Карпентер заявляв, що Москва „повністю пошматувала” основоположний акт Росія-НАТО і „порушила майже всі елементи” цього документа тим, що вторглася в Україну. Карпентер додав: „Необхідно проводити більше ігор, більше роботи з аналізу сценаріїв” на основі прихованої тактики, яку Росія проявила в Криму та на Східній Україні.

McLeary, Paul New Russia chief takes over at the Pentagon = [У Пентагоні змінився чиновник, який курирує тему Росії] / P. McLeary // Foreign Policy (<http://foreignpolicy.com/2015/12/14/situation-report-exclusive-pentagon-exploring-new-pacific-basing-plans-new-russia-chief-takes-over-at-the-pentagon-obama-huddles-with-military-chiefs-congress-finally-jumps-into-wartime-intel-inv>). – Washington, 2014. – 15.12.

***

Редакція американського журналу „Тайм” назвала канцлера Німеччини Ангелу Меркель „людиною року”. Зокрема, видання наголошує, що Меркель на початку української кризи не тільки засудила анексію Криму, але й стала вмовляти Кремль повернутися в міжнародну правову систему. Коли сепаратисти, навчені і озброєні Росією, збили малайзійський авіалайнер, це переконало Меркель, що Путін, як вона сама сказала, мешкає в якомусь іншому світі. З тих пір Меркель відстоює санкції проти Росії і допомогу Україні.

Modesti, Kevin Here's a better, dumber pick for Person of the Year: Opinion = [Ось кращий найтупіший вибір для Людини Року: Думка] / K. Modesti // Daily News and Analysis (<http://www.dailynews.com/opinion/20151214/heres-a-better-dumber-pick-for-person-of-the-year-opinion>). – Mumbai, 2015. – 15.12.

***

Президент Білорусії Олександр Лукашенко зустрівся в Москві з Володимиром Путіним. У Росії накопичилося багато претензій до Білорусії, вважають експерти. „Невдоволення російської сторони пов'язано з тим, що Білорусь повинна була повністю приєднатися до російської позиції по Україні та по Криму, але вона цього так і не зробила”, – міркує політолог Денис Мельянцев. Він вважає, що в останні роки Білорусія демонструє „незалежність зовнішньополітичного курсу від російського, який стає все більш агресивним”, і Лукашенко довелося за це відповісти.

Ходасевич, Антон Западные рубежи обойдутся России дорого = [Західні рубежі обійдуться Росії дорого] / А. Ходасевич // Независимая газета (http://www.ng.ru/cis/2015-12-16/7_belorussia_2.html). – М., 2015. – 16.12.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

ЄС тимчасово подовжив санкції проти Росії у зв'язку з конфліктом в Україні до кінця липня наступного року. Скасування санкцій в ЄС пов'язують з виконанням мирних угод обома сторонами конфлікту в повному обсязі.

EU extends economic sanctions on Russia until mid-2016 over Ukraine = [ЄС продовжить економічні санкції для Росії до середини 2016 року] / Reuters // The Globe and Mail (<http://www.theglobeandmail.com/news/world/eu-extends-economic-sanctions-on-russia-until-mid-2016-over-ukraine/article27893487>). – Toronto, 2015. – 21.12.

НАТО

На подив деяких і на досаду Москви НАТО знову і знову знаходить резони для свого існування. Після того як Росія анексувала Крим і вдалася до вилазок у Східну Україну, НАТО знайшло оновлене обґрунтування як мінімум трьох елементів свого давнішого рецепта європейської безпеки: поставити заслін Росії, не відпускати з альянсу американців, не дозволяти німцям нахабніти. Нещодавно НАТО розкрило двері перед Чорногорією. За словами офіційних осіб НАТО і аналітиків, це недвозначний сигнал на адресу Москви. Тиск Росії спонукав США взяти на себе нові військові та бюджетні зобов'язання по обороні Європи в інтересах стримування і заспокоєння союзників, як заявляє адміністрація Обама. З тих пір як Росія увійшла до Криму і до Східної України, люди вважають, що традиційна місія НАТО, закріплена в 5-й статті Статуту, знову стала більш важливою, тобто актуальним є принцип „Атака на одного члена альянсу – це атака на всіх”.

Erlanger, Steven NATO Nations No Longer Question Need for Alliance = [Держави-члени НАТО більше не заперечують необхідність існування альянсу] / S. Erlanger // The New York Times (http://www.nytimes.com/2015/12/16/world/europe/nato-nations-no-longer-question-need-for-alliance.html?partner=rss&emc=rss&_r=0). – New York, 2015. – 15.12.

***

Генсек Північноатлантичного альянсу Йенс Столтенберг заявив, що Росія несе особливу відповідальність за виведення своїх військ за умовами мирної угоди, укладенню якого альянс сприяв у лютому. Журналіст нагадує, що на прес-конференції, що пройшла в Москві 18 грудня, Путін визнав присутність на території України „людей, які займаються вирішенням певних питань, в тому числі у військовій сфері”. „Він сьогодні сказав майже те ж саме, що ми твердили весь цей час, – заявив Столтенберг. – Він сказав, що російський персонал знаходиться на сході України і займається військовою діяльністю. Ми зазвичай називаємо таких людей солдатами”.

Barnes, Julian E. ET NATO Head Renews Calls on Russia to Remove Forces From Ukraine: Jens Stoltenberg said Putin confirmed assertions about Russian forces in the country = [Глава НАТО знову закликає Росію вивести війська з України: Йенс Столтенберг заявив, що Путін підтвердив наявність російських сил в країні] / J. E. Barnes // The Wall Street Journal (<http://www.wsj.com/articles/nato-head-renews-calls-on-russia-to-remove-forces-from-ukraine-1450368261>). – New York, 2015. – 17.12.

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Між Росією і Україною навколо бурових платформ „Чорноморнафтогазу” в районі Одеського та Голіцинського родовищ розгорнулася справжня гра „морський бій”. Сторожовий корабель «Аметист» здійснюватиме патрулювання даного району Чорного моря, „для забезпечення економічних та інших законних інтересів РФ на шельфі Чорного моря після втручання в їх роботу кораблів прикордонної служби і ВМС України”. Весь „сир-бор” розгорівся після того, як вранці 15 грудня корабель держприкордонслужби України підійшов до плавучої бурової установки „Таврида”, що належить ГУП РК Чорноморнафтогаз, і зажадав надати інформацію про склад екіпажу і цілі знаходження російської бурової установки в даному районі.

Васейкина, Инна Россия и Украина развоевались в Черном море из-за буровых платформ = [Росія і Україна розсварилися в Чорному морі через бурові платформи] / И. Васейкина // МК (<http://www.mk.ru/politics/2015/12/16/rossiya-i-ukraina-novoe-obostrenie-v-chernom-more.html>). – М., 2015. – 16.12.

***

Високопоставлені київські чиновники бояться, що „поворот до Сирії” президента Росії Володимира Путіна змусить країни Заходу не помічати, що „з боку Москви тривають обстріли та напади в східноукраїнському Донбасі”, пишуть кореспонденти The Financial Times. Вони підкреслюють, що українські солдати гинуть щотижня.

Oliver, Christian Ukraine warns west to beware Russian ally in Syria = [Україна закликає Захід з обережністю ставитися до союзницьких відносин з Росією в Сирії] / C. Oliver, R. Olearchuk // Financial Times (<http://www.ft.com/cms/s/0/d0c08a5e-a7f6-11e5-9700-2b669a5aeb83.html#ixzz3vEPofwOZ>). – London, 2015. – 21.12.

***

Радянський фільм „Іронія долі”, що став традиційним до показу в період новорічних свят у пострадянських країнах, може бути заборонений в Україні. Таке рішення може бути прийняте через підтримку російської анексії Кримського півострова одним з акторів. Це може статися, незважаючи на те, що режисер фільму Ельдар Резанов, який помер цього року, останнім часом виступав проти зовнішньої політики російської влади.

Walker, Shaun Ukrainian holiday tradition under threat as popular Soviet film faces ban: The Irony of Fate is watched on TV by millions of families each year but could be banned because one of its actors backed Russia's annexation of Crimea = [Через заборону радянського фільму українські святкові традиції можуть опинитися під загрозою: щороку мільйони родин дивилися по телевізору фільм „Іронію долі”, проте наразі ця кінострічка може бути забороненою через те, що один з акторів підтримав анексію Криму Росією] / Sh. Walker // The Guardian (<http://www.theguardian.com/world/2015/dec/24/ukrainian-holiday-tradition-soviet-film-irony-of-fate-faces-ban>). – London, 2015. – 24.12.

БЮДЖЕТ

Влада України планує збільшити витрати на утримання та оснащення збройних сил до 5 % ВВП, тоді як для країн-членів НАТО ця „норма” складає всього 2 %. Чи означає це, що український бюджет буде „мілітаристським”, запитує авторка статті і намагається знайти відповідь. При цьому вона намагається уникнути згадування про те, що Україна перебуває в стані боротьби з російською агресією. І саме для цього їй необхідно продовжувати створювати ефективну армію.

Герасимова, Елена Украина превзошла натовские стандарты = [Україна перевершила натовські стандарти] / Е. Герасимова // РОСБАЛТ (<http://www.rosbalt.ru/ukraina/2015/12/23/1474606.html>). – С.Пб., 2015. – 23.12.

***

Парламент України ухвалив проект бюджету на 2016 рік з дефіцитом ВВП у розмірі 3 %. Цей бюджет був ухвалений задля отримання Україною додаткового фінансування від МВФ.

Ukraine okays budget = [Україна затвердила бюджет] / Agence France Presse // The Himalayan (<http://thehimalayantimes.com/business/ukraine-okays-budget>). – Kathmandu, 2015. – 26.12.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Міністерство аграрної промисловості і продовольства України планує до 2020 року залучити 8 млрд. доларів інвестицій в сільське господарство країни. Про це заявив глава відомства Олексій Павленко. За його словами, в даний час обмежений доступ до грошових ресурсів є однією з основних перешкод на шляху розвитку українського агросектору. Проблеми з фінансуванням відчувають 75 відсотків сільгосп підприємств країни, однак найбільш гостро вони відчуваються малими та середніми виробниками, які мають стати рушійною силою галузі. Павленко також повідомив, що для залучення місцевих та іноземних інвесторів Мінагропрод направив зусилля на дерегуляцію сільського господарства, скоротивши кількість дозвільних документів на 40 відсотків – з 143 до 85. Крім того, відомство готове передати до Фонду держмайна на приватизацію понад 400 державних аграрних підприємств. Це допоможе відновити їх економічну активність і створити умови для інвестицій.

До 2020 года Украина намерена привлечь в АПК 8 млрд. долларов инвестиций = [До 2020 року Україна має намір залучити в АПК 8 млрд. доларів інвестицій] // Жэньминь жибао (<http://russian.people.com.cn/n/2015/1216/c31519-8991103.html>). – Пекин, 2015. – 16.12.

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Влада України заявила, що не потребує російського газу для проходження зимового періоду, але при цьому веде з РФ переговори про ціну і розраховує на знижку. А значить, після Нового року поставки блакитного палива з Росії можуть поновитися, вважає авторка публікації.

Герасимова, Елена Обретет ли Украина „энергонезависимость” = [Чи отримає Україна „енергонезалежність”] / Е. Герасимова // РОСБАЛТ (<http://www.rosbalt.ru/ukraine/2015/12/16/1472069.html>). – С.Пб., 2015. – 16.12.

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

В останні часи практика держав, що потерпають від корупції, довела, що це явище є не тільки аморальним, а й може шкодити усім позитивним зрушенням в контексті благополуччя і безпеки громадян, які відбуваються в державі. Важливість боротьби з корупцією визнана майже в усьому світі. Проте одного визнання є недостатнім. Особливо це стосується України, в якій величезних масштабів корупція набула в системі правоохоронних органів та у вищих ешелонах влади.

Feuerberg, Gary Fighting Corruption in Ukraine and Elsewhere: Most every national leader today is against corruption now, but that’s far from enough to eliminate it, as the Ukraine experience proves. = [Боротьба з корупцією в Україні та в інших місцях. Майже кожен національний лідер зараз виступає проти корупції, проте, як показує досвід України, цього недостатньо для усунення цього явища] / G. Feuerberg // The Epoch Times (<http://www.theepochtimes.com/n3/1922490-fighting-corruption-in-ukraine-and-elsewhere>). – New York, 2015. – 20.12.

СУСПІЛЬСТВО

В останні роки іноземні моделі все частіше приймають участь у комерційних шоу і показах в китайському місті Ченду. Як зазначив агент Дун Сунь, „найбільше моделей приїхало в Ченду з-за кордону в 2013-му і 2014-му роках”. За словами Дун

Суня, клієнти високої цінової категорії, у тому числі компанії нерухомості, компанії з виробництва та продажу вина або ювелірних виробів, все частіше звертаються до нього з проханням про наймання іноземних моделей для своїх заходів. За неповними даними, в місті працює близько десятка модельних агентств, в яких працює близько сотні іноземних моделей. А серед цих моделей більше половини – громадянки України. Дун Сунь пояснює це „хорошими природними даними українок, що сприяє їх популярності”.

В китайском городе Чэнду половина иностранных моделей – из Украины = [У китайському місті Ченду половина іноземних моделей – з України] // Жэньминь жибао (<http://russian.people.com.cn/n/2015/1215/c31516-8990658-2.html>). – Пекин, 2015. – 15.12.

РЕЛІГІЯ

На прикладі історії церкви в Малих Дмитровичах, де громада села вигнала священників московського патріархату та замінила їх священниками з України київського патріархату, автор відображає поглиблення психологічного розколу України і Росії. Розкол зробився ширше в результаті 21-місячного конфлікту, провину за який більшість українців покладає на східного сусіда.

Marson, James Fight Over Churches Reflects Ukraine’s Psychological Split From Russia: Centuries of shared history are being strained by the conflict with separatists = [Боротьба церков відображає психологічний розрив України і Росії. Сторіччя спільної історії знищені конфліктом з сепаратистами] / J. Marson // The Wall Street Journal (<http://www.wsj.com/articles/fight-over-churches-reflects-ukraines-psychological-split-from-russia-1451079278>). – New York, 2015. – 25.12.

КРИТИКА ПОЛІТИКИ ЗАХІДНИХ КРАЇН ПО УКРАЇНІ

У 2016 рік Україна вступає зі зруйнованою економікою, триваючою модернізацією Конституції, нестабільною політичною ситуацією і невирішеним конфліктом на сході країни. Курс на євроінтеграцію, що проводиться в 2011-2013 роках, привів до погіршення макроекономічних показників. За активної участі США і ЄС українською політичною елітою приймалися рішення, які закладали подальше погіршення ситуації в економіці, сприяли піднесенню радикальних націоналістичних сил, загострювали міжрегіональні відносини. Роль західних країн у політичних процесах в Україні, починаючи з помаранчевої революції, виявилася значною. Тиск з боку ЄС і США дозволив впливати на внутрішню і зовнішню політику Києва. Подібна політична односторонність негативно впливає на економіку держави. Грудневий візит в Україну віце-президента США Джозефа Байдена лише підтвердив односторонню політичну орієнтацію Києва.

Жильцов, Сергей Украина: затянувшийся эксперимент с независимостью = [Україна: тривалий експеримент з незалежністю] / С. Жильцов // Независимая газета (http://www.ng.ru/dipkurer/2015-12-14/11_ukraina.html). – М., 2015. – 15.12.

НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ

У „Луганській народній республіці” відбулося чергове політичне вбивство. 12 грудня був ліквідований Павло Дрьомов, козацький отаман, останній з польових командирів, нелояльних до Ігоря Плотницького. Розправа вийшла жорстокою навіть

за місцевими мірками. Дрьомов щойно повернувся з Петербурга – з власного весілля. Другий день відзначали в Стаханові, в ресторані „Ніка”. Один із заступників Дрьомова, Борщів („Борщ”) подарував молодим „Рейндж-Ровер”. На ньому-то Дрьомов і виїхав до Первомайську, як кажуть очевидці, за дивним дзвінком. У машині спрацював вибуховий пристрій. Дрьомов загинув. „Уряд ЛНР” оголосив нагороду за упіймання вбивць, проте мало хто з соратників Дрьомова сумнівається, що його ліквідація була вигідна насамперед Плотницькому.

Полухина, Юлія Зачистка вошла в финальную стадию: После убийства „атамана” Дремова в политическом и силовом пространстве „ЛНР” остался один Игорь Плотницкий = [Зачистка увійшла у фінальну стадію: Після вбивства „атамана” Дрьомова в політичному і силовому просторі „ЛНР” залишився один Ігор Плотницький] / Ю. Полухина // Новая газета (<http://www.novayagazeta.ru/inquests/71182.html>). – М., 2015. – 15.12.

***

Новорічні свята в різні краї приходять по-різному. У воюючому Донбасі свята повинні були початися в середу 23 грудня. Саме в ніч з 22 на 23, за словами експрезидента України Леоніда Кучми, який нині представляє свою країну в мінській контактній групі, мало розпочатися повне припинення вогню. З цього дня мінська контактна група припинила свою роботу і пішла на канікули до 2016 року. Чи настав мир на лінії зіткнення? Однозначно ні. „Донецьке агентство новин”, відсвяткувало в середу рік своєї роботи та повідомляло про нічний обстріл околиць Донецького аеропорту. Командувач української армії в секторі „М” говорить про нічний обстріл з „Градів” під Попасною і Троїцьким.

Дурнев, Дмитрий На границе с Донбассом образовалась серая военная зона: ВСУ и ополченцы ДНР и ЛНР предпринимают настораживающие действия = [На кордоні з Донбасом утворилася сіра військова зона: ЗСУ та ополченці ДНР і ЛНР вживають насторожуючі дії] / Д. Дурнев // МК (<http://www.mk.ru/politics/2015/12/23/na-granice-s-donbassom-obrazovalas-seraya-voennaya-zona.html>). – М., 2015. – 23.12.

КРИТИКА ВЛАДНИХ СТРУКТУР УКРАЇНИ

На засіданні Національної ради з реформ України виникла сварка між міністром внутрішніх справ та головою Одеської області, колишнім президентом Грузії. Обидві сторони конфлікту відреагували по-різному: Арсен Аваков на своїй сторінці у Фейсбукці назвав Саакашвілі „істериком”, а губернатор Одеси вимагає оприлюднення відеозйомки.

Walker, Shaun Ukrainian minister throws water in Odessa governor's face: Spat between Arsen Avakov and Mikheil Saakashvili follows a brawl between an MP and the prime minister last week = [Український міністр виплеснув воду на Одеського губернатора. Сварка між Арсеном Араковим та Михайлом Саакашвілі послідувала за колотнечею між депутатом та прем'єр-міністром] / Sh. Walker // The Guardian (<http://www.theguardian.com/world/2015/dec/15/ukrainian-minister-throws-water-in-odessa-governors-face>). – London, 2015. – 15.12.

***

Українська армія стягує бойову техніку до лінії розмежування. Голова Держприкордонслужби України Віктор Назаренко розповів про план зі встановлення контролю над ділянкою кордону самопроголошеної Донецької народної республіки з

Росією. Українські прикордонники готуються захопити ділянку в 409,4 км спільно з ВСУ та правоохоронцями. До кордонів ДНР українські силовики стягують „Гради”, танки, БМП. Чисельність української військової техніки на кордоні продовжує зростати, всупереч мінським домовленостям.

Евграфов, Илья Киев планирует захват 400 км границы ДНР с РФ = [Київ планує захоплення 400 км кордону ДНР з РФ] / И. Евграфов // МК (<http://www.mk.ru/politics/2015/12/16/kyiv-gotovitsya-k-zakhvatu-400-km-granicy-dnr-s-rf.html>). – М., 2015. – 16.12.

***

Заяви президента України Петра Порошенка про можливість безвізових поїздок до Європи для жителів Донбасу і Криму, названі ним „стратегією повернення” цих територій, є „нісенітницею” і „мріями”. З такою заявою виступив глава Криму Сергій Аксьонов. Керівник російського регіону порадив українському президентові не мріяти про повернення півострова і не будувати ніяких на цей рахунок стратегій. На думку глави Криму, через деякий час кримчани будуть їздити до ЄС за російським закордонними паспортами.

Печёнкин, Геннадий Аксенов поднял Порошенко на смех за мечты о возвращении Крыма: Глава Крыма прокомментировал „безвизовые” посулы украинского президента = [Аксёнов підняв Порошенко на сміх за мрії про повернення Криму: Глава Криму прокоментував „безвізові” обіцянки українського президента] / Г. Печёнкин // МК (<http://www.mk.ru/politics/2015/12/24/aksenov-nazval-chushyu-mechty-poroshenko-o-vozyrashhenii-kryma.html>). – М., 2015. – 24.12.

КРИМ

Друга мережа енергомосту до Криму була запущена 15 грудня. Володимир Путін дав старт „потокам російської енергії” за допомогою відеоконференції. Правда, глава Криму Сергій Аксьонов заявив, що режим НС не буде знятий найближчим часом. А віялові відключення будуть продовжені. Повітряна лінія в 220 кВ простягнулася з Кубані до нової підстанції „Кафа” під Феодосією. За запуском стежили глава Криму Сергій Аксьонов і міністр енергетики РФ Олександр Новак. Новак пояснив, що введення в експлуатацію цієї ділянки енергомосту дасть енергосистемі півострова 400 МВт.

Александрова, Людмила Вторую нитку крымского энергомоста встречали шампанским, но веерные отключения остались = [Другу мережу кримського енергомосту зустрічали шампанським, але віялові відключення залишилися] / Л. Александрова // МК (<http://www.mk.ru/economics/2015/12/15/vtoruyu-nitku-krymskogo-energomosta-vstrechali-shampanskim-no-veernye-otklyucheniya-ostalis.html>). – М., 2015. – 15.12.

***

Які проблеми найбільше хвилювали росіян протягом усього 2015-го. Директор Левада-Центру Лев Гудков позначив тренди основних проблем і бід російської дійсності. Перша половина року проходила під знаком невизначеності війни в Україні та напівзамороженого конфлікту в Донбасі. Потім, з перенесенням суспільної уваги в інший регіон, інтерес до подій, пов’язаних з Україною і Кримом, став помітно слабшати. Все сильніше відчувається дія міжнародних санкцій через приєднання Криму, а потім – наслідки акцій, вжитих вже російським керівництвом у відповідь на

них. Ну і відповідно відчуття, що країна зповзає в тривалу кризу, природу якої люди не дуже можуть зрозуміти, пов'язуючи це або з падінням цін на нафту, або зі збільшенням витрат у зв'язку з війною в Донбасі і приєднанням Криму, а тепер ще й з Сирією.

Роза Цветкова Лев Гудков: власть пренебрегает чувством общественной справедливости = [Лев Гудков: влада нехтує почуттями суспільної справедливості] / Цветкова Р. // Независимая газета (http://www.ng.ru/ng_politics/2015-12-15/9_justice.html). – М., 2015. – 15.12.

***

Дефіцит електроенергії та проблеми з водопостачанням підштовхнули кримську владу до вилучення приватної власності. Адміністрація півострова оголосила про націоналізацію свердловин питної води в Судаку, які раніше належали окремим підприємствам. Необхідність вилучення Сергій Аксьонов пояснив надзвичайним чи навіть військовим становищем. Під єдине управління передаються і 2 тис. автономних дизель-генераторів, якими раніше розпоряджалися муніципалітети.

Соловьева, Ольга Крым готовится к затяжному кризису = [Крим готується до затяжної кризи] / О. Соловьева // Независимая газета (http://www.ng.ru/economics/2015-12-15/1_crimea.html). – М., 2015. – 15.12.

***

27 % росіян вважають, що проти України потрібно ввести додаткові санкції як покарання за блокаду Криму. Про це стало відомо з опитування Всеросійського центру вивчення громадської думки. Опитування провели 5-6 грудня цього року 130 населених пунктах в 46 областях, краях і республіках Росії. Опитано 1600 громадян. Статистична похибка не перевищує 3,5 %.

Елкина, Мария 27% россиян считают нужным наказать Украину за энергоблокаду Крыма = [27% росіян вважають за потрібне покарати Україну за енергоблокаду Криму] / М. Елкина // Известия (<http://izvestia.ru/news/599702>). – М., 2015. – 18.12.